

Groot Dictee Zeeland 2010 (auteur: Rein Leentfaar)

1. Daar zitten we dan weer in het Goese Lyceum (school voor uitdagend onderwijs) voor het inmiddels bijna al traditionele annale dictee van tweeduizend tien. Het wordt georganiseerd door de Rotarians van de Rotary Goes-Reimerswaal. Naar verluidt wordt dit een happening, waar men in Goes' historie nog jaren-, beter: decennialang over zal praten. Mogelijk is het dé gebeurtenis van het vigerende (thans geldende) millennium. We verwachten zeer beslist een nek-aan-nekrace, waar (bij een ex aequo) gelijk eindigende individuen en teams een shoot-out (een van ijshockey en voetbal geleende term) zullen ondergaan om tot een winnaar te komen.

2. Hoe bent u hier trouwens verzeild geraakt? Via onze website, een huis-aan-huisblad of via mond-tot-mondreclame (nee: niet mond-op-mondbeademing!)? Had u wellicht een dictee in dialect verwacht en dan nog speciaal voor dyslectici met dyslexie? Na afloop wordt het dictee met beelden op de beamer (een digitale projector) besproken. Op deze school zitten heel wat vwo-bollebozen, maar ook mavoleerlingen. Een probleem voor beide categorieën is: hoe schrijf je ADHD-kinderen, ankylostomiasis (de mijnwormziekte) en een gecasteerde schnauzer?

3. Niet iedereen is goed in taal. Naast analfabeten zijn er ook laaggeletterden voor wie de spelling geen abc'tje is. Een derde van de laaggeletterden is niet-Nederlands. De minister van Onderwijs wil met de aanpak van het probleem al beginnen bij de voor- en vroegschoolse educatie. Een ander aanvalsplan tackelt de beroepsopleidingen. Een stukadoor (stucwerker) moet bij zijn werk wel de veiligheidsvoorschriften kunnen lezen. Een truckchauffeur moet niet zijn trukendoos met trucjes nodig hebben om zijn ongeletterdheid te verbloemen. Er zijn in Nederland een miljoen vijfhonderdduizend laaggeletterden.

4. Ook in de offshore-industrie moet men goed kunnen lezen en schrijven. Datzelfde geldt voor de auto-industrie, de chemische industrie, die onder andere TNT (trinitrotolueen, trotyl, een springstof) en een soort van apc's, aspirines (acetylsalicylzuurtabletjes) produceert, en de hightechindustrie, waarin heel wat afge-e-maild en afge-cc'd wordt (een cc is een kopie, een afschrift, van een mailtje). Ook bij schrijfsels als condoleancebrieven is een goede kennis van het Standaardnederlands en het ABN (Algemeen Beschaafd Nederlands) onontbeerlijk.

5. Zoals gezegd, het Ministerie van OCW doet er alles aan om laaggeletterdheid te bestrijden. U doet dat echter ook. Door deelname aan dit dictee sponsort u het goede doel. Naar luid van de organisatie zitten er onder u veel mecenasen en andere goedgeoede engelen (weldoeners). Met een donatio mortis causa (een schenking onder de opschortende voorwaarde dat de begiftigde de schenker overleeft) schieten we natuurlijk weinig op. Hare Koninklijke Hoogheid prinses Laurentien is ook een warm pleitbezorger van onze doelgroep. In februari laatstleden heeft de stichting 'De Korre' (Zeeland, kor = net) voor speciaal onderwijs uit de opbrengst van het dictee van 2009 een elektronisch schoolbord, een digibord, ontvangen.